

2024/1987

31.7.2024

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2024/1987,
30. juuli 2024,
millega muudetakse määrust (EL) 2023/915 seoses nikli piirnormidega teatavas toidus
(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 8. veebruari 1993. aasta määrust (EMÜ) nr 315/93, milles sätestatakse ühenduse menetlused toidus sisalduvate saasteainete suhtes, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 2 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni määruks (EL) 2023/915 ⁽²⁾ on sätestatud teatavate saasteainete piirnormid toidus.
- (2) Nikkel on maakoore koostises laialt levinud ja seda leidub kogu biosfääris. See võib sattuda toitu nii looduslikest kui ka inimtekkelistest allikatest.
- (3) Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „toiduohutusamet“) võttis 2015. aastal vastu teadusliku arvamuse terviseriski kohta, mis on seotud nikli esinemisega toidus ja joogivees ⁽³⁾. Arvamuse kohaselt käsitletakse nikliga kroonilise suukaudse kokkupuute riski iseloomustamisel kriitilise mõjuna reproduktiiv- ja arengutoksilisust. Kriitilise mõjuna nikli suhtes tundlikele inimestele ägedal suukaudsel kokkupuutel nikliga tehti kindlaks ekseemipuhangud ja allergiliste reaktsioonide halvenemine.
- (4) Andmed nikli esinemise kohta toidus ja joogivees olid kättesaadavad 15 liikmesriigis. Kuna 80 % andmetest koguti ühes liikmesriigis, jõudis toiduohutusamet järeldusele, et oleks vaja suurema geograafilise ulatusega andmekogumit, et kontrollida kogu liidus nikli esinemist toidus.
- (5) Komisjoni soovitus (EL) 2016/1111 ⁽⁴⁾ soovitati liikmesriikidel teha nikli esinemise seiret toidus 2016., 2017. ja 2018. aastal, et esinemise kohta rohkem andmeid koguda.
- (6) Neid uusi esinemisandmeid ja uue teadusliku teabe kättesaadavust arvesse võttes võttis toiduohutusamet 24. septembril 2020 vastu toidus ja joogivees sisalduva nikli riskihindamise ajakohastatud versiooni ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ EÜT L 37, 13.2.1993, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1993/315/oj>.

⁽²⁾ Komisjoni 25. aprilli 2023. aasta määrus (EL) 2023/915, milles käsitletakse teatavate saasteainete piirnorme toidus ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1881/2006 (ELT L 119, 5.5.2023, lk 103, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/915/oj>).

⁽³⁾ Toiduahelas olevaid saasteaineid käsitlev Euroopa Toiduohutusameti teaduskomisjon (CONTAM), „Scientific Opinion on the risks to public health related to the presence of nickel in food and drinking water“, *EFSA Journal* 2015; 13(2):4002, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2015.4002>.

⁽⁴⁾ Komisjoni 6. juuli 2016. aasta soovitus (EL) 2016/1111 toidus leiduva nikli seire kohta (ELT L 183, 8.7.2016, lk 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2016/1111/oj>).

⁽⁵⁾ Toiduahelas olevaid saasteaineid käsitlev Euroopa Toiduohutusameti teaduskomisjon (CONTAM), „Scientific Opinion on an update of the risk assessment of nickel in food and drinking water“, *EFSA Journal* 2020; 18(11):6268, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2020.6268>.

- (7) Toiduohutusamet jõudis järeldusele, et niklil võib olla nii krooniline kui ka akuutne mõju. Nurisünnituse kui kriitilise kroonilise mõju alusel kehtestas toiduohutusamet lubatavaks ööpäevaseks tarbitavaks koguseks 13 µg kehamassi kg kohta ning jõudis järeldusele, et seda lubatavat ööpäevast tarbitavat kogust ületati väikelaste, 36-kuuste kuni 10-aastaste laste ning mõnel juhul ka imikute puhul. Kuigi nooremate vanuserühmade jaoks ei ole nurisünnitus oluline mõju, kaitseb lubatav ööpäevane tarbitav kogus ka muude nooremate vanuserühmade jaoks oluliste mõjude, näiteks neurotoksilise mõju eest. Seepärast jõudis toiduohutusamet järeldusele, et lubatava ööpäevase tarbitava koguse ületamine võib kõnealustes nooremates vanuserühmades põhjustada terviseprobleeme. Toiduohutusamet jõudis järeldusele, et kriitiline akuutne mõju on niklitundlikel inimestel esilekutsunud ekseemipuhangud nahal, mis puudutab ligikaudu 15 % elanikkonnast, et kõnealuse akuutse mõju puhul on vähim täheldatavat kahjulikku toimet avaldab annus 4,3 µg niklit kehamassi kg kohta ning et selle mõju eest kaitsmiseks vajalik kokkupuute ohutuspiir on 30 või suurem. Kokkupuute ohutuspiiri 30 ei ole keskmise ja 95. protsentiili kokkupuute puhul saavutatud, mis tekitab niklitundlike isikute jaoks terviseprobleeme.
- (8) Seepärast tuleks inimeste tervise kõrgetasemelise kaitse tagamiseks kehtestada nikli piirnormid toidus.
- (9) Seepärast tuleks määrust (EL) 2023/915 vastavalt muuta.
- (10) Tuleks ette näha mõistlik ajavahemik, mille vältel toidukäitlejad saaksid kohaneda käesolevas määruses sätestatud piirnormidega.
- (11) Kuna teataval käesoleva määrusega hõlmatud toidul on pikk säilivusaeg või sellest võidakse valmistada pika säilivusajaga töödeldud tooteid, tuleks lubada jätkuvalt turustada toitu, mis on seaduslikult turule viidud enne käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva.
- (12) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) 2023/915 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikli 10 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:
- a) sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:
- „Enne punktides a–p osutatud kuupäevi seaduslikult turule viidud toit võib jääda turule kuni minimaalse säilivusaja või kõlblikkusaja lõpuni:“;
- b) lisatakse järgmised punktid:
- „o) 1. juuli 2025 I lisa punktis 3.6 esitatud nikli piirnormide puhul, välja arvatud I lisa punktides 3.6.11.1 kuni 3.6.11.5 esitatud nikli piirnormid;
- p) 1. juuli 2026 I lisa punktides 3.6.11.1 kuni 3.6.11.5 esitatud nikli piirnormide puhul.“
- 2) I lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. juulist 2025.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 30. juuli 2024

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

Määruse (EL) 2023/915 I lisa punkti 3 („Metallid ja muud elemendid“) lisatakse järgmine kanne:

„3.6	Nikkel	Piirnorm (mg/kg)	Märkused
3.6.1	Pähklid		Piirnormi kohaldatakse söödava osa suhtes. Piirnormi ei kohaldata purustamiseks ja õli rafineerimiseks ettenähtud pähklite suhtes, tingimusel et selliste pressitud pähklite jääke ei viida turule toiduna. Kui selliste pressitud pähklite jäägid viiakse turule toiduna, kohaldatakse piirnormi, võttes arvesse artikli 3 lõikeid 1 ja 2.
3.6.1.1	Pähklid, välja arvatud punktis 3.6.1.2 loetletud tooted	3,5	
3.6.1.2	Kastanid, piiniapähklid, kreeka pähklid, brasiilia pähklid ja kašupähklid	10	
3.6.2	Juur- ja mugulköögivili ning sibulköögivili	0,90	Piirnormi kohaldatakse märgkaalu suhtes. Piirnormi kohaldatakse pärast pesemist ja söödava osa eraldamist. Kartuli puhul kohaldatakse piirnormi kooritud kartuli suhtes.
3.6.3	Viliköögivili	0,40	Piirnormi kohaldatakse märgkaalu suhtes. Piirnormi kohaldatakse pärast pesemist ja söödava osa eraldamist.
3.6.4	Kapsasköögivili	0,50	Piirnormi kohaldatakse märgkaalu suhtes. Piirnormi kohaldatakse pärast pesemist ja söödava osa eraldamist.
3.6.5	Lehtköögivili		Piirnormi kohaldatakse märgkaalu suhtes. Piirnormi kohaldatakse pärast pesemist ja söödava osa eraldamist.
3.6.5.1	Lehtköögivili, välja arvatud punktis 3.6.5.2 loetletud tooted	0,50	
3.6.5.2	Värsked maitsetaimed	1,2	
3.6.6	Kaunvili		Piirnormi kohaldatakse märgkaalu suhtes. Piirnormi kohaldatakse pärast pesemist ja söödava osa eraldamist.

3.6.6.1	Kaunvili, välja arvatud punktis 3.6.6.2 loetletud tooted	1,0	
3.6.6.2	Sojaoad (<i>Glycine max</i>)	6,0	
3.6.7	Varsköögivili	0,40	Piirnormi kohaldatakse märgkaalu suhtes. Piirnormi kohaldatakse pärast pesemist ja söödava osa eraldamist.
3.6.8	Merevetikad		Kuivatatud merevetikate puhul kohaldatakse piirnormi turule viidava toote suhtes. Värskete merevetikate puhul kohaldatakse piirnormi pärast pesemist ja söödava osa eraldamist. Värskete merevetikate puhul kohaldatakse piirnormi kuivainete suhtes. (*)
3.6.8.1	Merevetikad, välja arvatud punktis 3.6.8.2 loetletud tooted	30	
3.6.8.2	<i>Wakame</i> -vetikad	40	
3.6.9	Kuivatatud kaunvili		
3.6.9.1	Kuivatatud kaunvili, välja arvatud punktis 3.6.9.2 loetletud tooted	4,0	
3.6.9.2	Kuivatatud oad ja kuivatatud lupiinid/lupiinioad	12	
3.6.10	Õliseemned		Piirnormi ei kohaldata purustamiseks ja õli rafineerimiseks ettenähtud õliseemnete suhtes, tingimusel et selliste pressitud õliseemnete jääke ei viida turule toiduna. Kui selliste pressitud õliseemnete jäägid viiakse turule toiduna, kohaldatakse piirnormi, võttes arvesse artikli 3 lõikeid 1 ja 2.
3.6.10.1	Päevalilleseemned	8,0	
3.6.10.2	Maapähklid	12	
3.6.10.3	Sojaoad	15	
3.6.11	Teravili		Piirnormi ei kohaldata teravilja suhtes, mida kasutatakse õlle või destillaatide tootmiseks, tingimusel et selliseid teraviljajääke ei viida turule toiduna lõpptarbija jaoks. Kui sellised teraviljajäägid viiakse turule toiduna lõpptarbija jaoks, kohaldatakse piirnormi, võttes arvesse artikli 3 lõikeid 1 ja 2.
3.6.11.1	Teravili, välja arvatud punktides 3.6.11.2, 3.6.11.3, 3.6.11.4 ja 3.6.11.5 loetletud tooted	0,80 Alates 1. juulist 2026	

3.6.11.2	Kõva nisu (<i>Triticum durum</i>) ja riis, välja arvatud punktis 3.6.11.3 loetletud tooted	1,5 Alates 1. juulist 2026	
3.6.11.3	Kooritud riis	2,0 Alates 1. juulist 2026	
3.6.11.4	Ebateravili ja hirss	3,0 Alates 1. juulist 2026	
3.6.11.5	Kaer	5,0 Alates 1. juulist 2026	Piirnormi kohaldatakse mittesöödava kestata kaeraterade suhtes. Selleks, et arvutada piirnorm mittesöödava kestaga kaeraterade jaoks, tuleb kohaldada töötlemistegurit 1,5, mille tulemuseks on piirnorm mittesöödava kestaga kaeraterade jaoks 7,5 mg/kg.
3.6.12	Kakao- ja šokolaaditooted ⁽¹⁴⁾		
3.6.12.1	Piimašokolaad, milles kakaokuivaine üldsisaldus on < 30 %	2,5	
3.6.12.2	Piimašokolaad, milles kakaokuivaine üldsisaldus on ≥ 30 %, ja šokolaad	7,0	
3.6.12.3	Kakaopulber ja vähendatud rasvasisaldusega kakaopulber, mis viiakse turule lõpptarbija jaoks või mis on lõpptarbija jaoks turule viidava magustatud kakaopulbri või šokolaadipulbri (šokolaadijoogi) koostisosa	15	
3.6.13	Imiku piimasegud, jätkupiimasegud ning meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud imiku- ja väikelastetoit ⁽³⁾ ning väikelaste joogisegud ⁽⁴⁾		Piirnormi kohaldatakse turule viidava toote suhtes.
3.6.13.1	viiakse turule pulbrina, välja arvatud punktis 3.6.13.2 loetletud tooted	0,25	
3.6.13.2	viiakse turule pulbrina ja on valmistatud kas ainult sojavalu isolaatidest või nende ja lehmapiimavalkude segust	0,40	
3.6.13.3	viiakse turule vedelikuna	0,10	
3.6.14	Teraviljapõhine töödeldud imiku- ja väikelastetoit ⁽³⁾	3,0	Piirnormi kohaldatakse turule viidava toote suhtes.
3.6.15	Imikutoit, ⁽³⁾ välja arvatud punktis 3.6.16 loetletud tooted	0,50	Piirnormi kohaldatakse turule viidava toote suhtes.

3.6.16	Puuvilja- ja marjamahlad, ⁽⁹⁾ puuvilja- ja marjanektarid ⁽⁹⁾ ning köögiviljamahlad, sealhulgas imikutoiduks ⁽³⁾ ette nähtud puuvilja- ja marjamahlad ⁽⁹⁾ , puuvilja- ja marjanektarid ⁽⁹⁾ ning köögiviljamahlad		
3.6.16.1	Puuvilja- ja marjamahlad, puuvilja- ja marjanektarid ning köögiviljamahlad, välja arvatud punktis 3.6.16.2 loetletud tooted	0,25	
3.6.16.2	Puuvilja- ja marjamahlad ning puuvilja- ja marjanektarid, mis sisaldavad granadillidest, kakaoviljadest, väikesetest puuviljadest ja marjadest saadud mahlu ja nektareid ning kookosvett	1,0	

(*) Kuivainesisaldus määratakse vastavalt komisjoni 28. märtsi 2007. aasta määrusele (EÜ) nr 333/2007, milles sätestatakse proovivõtu- ja analüüsimeetodid mikroelementide ja toidu töötlemisel tekkivate saasteainete sisalduse kontrolliks toiduainetes (ELT L 88, 29.3.2007, lk 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2007/333/oj>).“